

Sygn. akt V CZ 12/16

POSTANOWIENIE

Dnia 20 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster (przewodniczący)

SSN Marian Kocon

SSN Maria Szulc (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi R. D.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem

Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 23 kwietnia 2014 r., sygn. akt I ACa [...]

w sprawie z powództwa P. S.

przeciwko R. D.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 20 kwietnia 2016 r.,

zażalenia skarżącego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 3 grudnia 2015 r., sygn. akt I ACa [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. skargę o wznowienie postępowania uznając, że w istocie nie zachodzi wskazana przez skarżącego przesłanka w postaci ujawnienia się nowych okoliczności i dowodów (art. 403 § 2 k.p.c.). Skarżący powołał się bowiem na okoliczności dotyczące stanu psychicznego powoda, związane z jego działaniem już po wydaniu wyroku, które w świetle wskazanej ustawowej przesłanki wznowienia nie mogą być zakwalifikowane jako nowe okoliczności, a nadto stan psychiczny powoda był przedmiotem rozważań Sądu w poprzednim postępowaniu. Późniejsze działania powoda nie mają znaczenia dla ustalenia jego stanu psychicznego w dacie zawarcia umowy przez strony zwłaszcza, że ewentualna zmiana oceny prawnej określonego zdarzenia nie jest podstawą wznowienia postępowania na podstawie wskazanej przesłanki.

W zażaleniu skarżący zarzucił naruszenie art. 403 § 2 k.p.c. przez przyjęcie, że nie zachodzi ustawowa przesłanka wznowienia w postaci ujawnienia się nowych okoliczności i dowodów, podczas gdy działania powoda po wydaniu wyroku potwierdzają, że w czasie trwania postępowania i zawarcia umowy powód miał zachowaną świadomą i swobodną zdolność do podejmowania decyzji. Podniósł również, że nowe okoliczności i dowody ujawnione po prawomocnym zakończeniu postępowania dotyczą okoliczności mających miejsce przed wydaniem wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 403 § 2 k.p.c. można żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Nowymi okolicznościami faktycznymi lub środkami dowodowymi, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, są takie fakty i dowody, z których strona nie mogła skorzystać w postępowaniu prawomocnie zakończonym i które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia. "Wykrycie" natomiast, o którym mowa w art. 403 § 2 k.p.c., odnosi się do okoliczności i dowodów w poprzednim

postępowaniu w ogóle nieujawnionych i wówczas nieujawnialnych, bo nieznanych stronie i dla niej niedostępnych. (por. postanowienie z dnia 26 października 2011 r., III CZ 57/11, nie publ. oraz postanowienie z dnia 25 maja 2011 r., II CZ 20/11, nie publ. i powołane w nim postanowienia). W rezultacie możliwość wznowienia postępowania na podstawie art. 403 § 2 *in fine* k.p.c. jest uzależniona od łącznego zaistnienia trzech przesłanek, po pierwsze - wykrycia po uprawomocnieniu się wyroku nowych faktów lub dowodów, które istniały w toku postępowania, ale nie zostały w nim powołane, po drugie - możliwości ich wpływu na wynik sprawy oraz po trzecie - niemożności skorzystania z nich przez stronę w poprzednim postępowaniu.

Prawidłowa jest ocena Sądu Apelacyjnego, że powołane przez skarżącego dowody w postaci zeznań powoda, opinii biegłej z zakresu psychologii oraz dokumentacji komornika znajdujące się w aktach 1 Ds. [...] oraz okoliczności w postaci przytoczonej sekwencji zdarzeń, które nastąpiły po uprawomocnieniu się skarżonego wyroku, nie noszą cechy nowości i nie zostały wykryte w rozumieniu omawianego przepisu. Nie istniały one bowiem w toku postępowania w sprawie wznawianej. Przesłanka natomiast niemożności skorzystania z dowodów przez stronę w poprzednim postępowaniu odnosi się do okoliczności i dowodów wówczas istniejących, nieznanych stronie i dla niej niedostępnych, natomiast nie dotyczy takich okoliczności i dowodów, które powstały po prawomocnym zakończeniu postępowania. Wbrew twierdzeniu skarżącego, zasadności argumentów podniesionych w zażaleniu nie wspiera pogląd wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 5 marca 2015 r., V CZ 124/14 (nie publ.), zgodnie z którym w przypadku gdy podstawą wznowienia jest nowa okoliczność faktyczna, dowody na jej potwierdzenie nie muszą istnieć w toku wznawianego postępowania, bo dotyczy on takiej sytuacji, w której ta nowa okoliczność faktyczna istniała w toku postępowania wznawianego ale nie była i nie mogła być znana stronie, natomiast nie obejmuje on sytuacji, w której nowa okoliczność faktyczna powstała już po zakończeniu postępowania wznawianego. Wystąpienie sekwencji zdarzeń, wskazanej przez skarżącego jako nowe okoliczności faktyczne, już po uprawomocnieniu się wyroku w poprzednim

postępowaniu, wyklucza skuteczne oparcie skargi o podstawę wznowienia określoną w art. 403 § 2 k.p.c.

Na marginesie jedynie wskazać trzeba na błędne powołanie przez skarżącego jako podstawy skargi art. 524 k.p.c. skoro wznowiane postępowanie toczyło się w trybie procesowym.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.